

3304

UNIVERSITAT DE GIRONA
Ciències Empresarials

DRET DEL TREBALL I DE LA SEGURETAT SOCIAL

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

1995-96

TEMARI

PRIMERA PART: DRET DEL TREBALL I ORDENAMENT JURÍDIC

LLIÇÓ 1: PROCÉS DE FORMACIÓ HISTÒRICO-JURÍDIC

1. Treball, conflicte social i Dret del Treball.
2. Treball a les societats pre-capitalistes.
  - 2.1 Relacions de treball en el Dret Romà.
  - 2.2 Relacions de treball en el règim feudal i gremial.
3. Treball a les societats capitalistes.
  - 3.1 Liberalisme i règim jurídic del treball.
  - 3.2 Intervencionisme i règim jurídic de treball.
    - 3.2.1 Revolució industrial.
    - 3.2.2 Moviment obrer i sindical.
4. Aparició del Dret del Treball: de les normes laborals a l'ordenament jurídic-laboral.
5. Periodificació històrica del Dret del Treball espanyol.
  - 5.1 Antecedents remots.
  - 5.2 Antecedents pròxims.
    - 5.2.1 Constitució i Dret del Treball.
    - 5.2.2 Transformació i evolució del Dret del Treball.

LLIÇÓ 2: CONFIGURACIÓ DEL DRET DEL TREBALL: CONCEPTE.

1. Concepte de Dret del Treball.
  - 1.1 Autonomia.
  - 1.2 Naturalesa jurídica.
  - 1.3 Contingut.
  - 1.4 Trets, caràcters i principis.
2. Funció del Dret del Treball.
3. Dret del Treball i Dret de la Seguretat Social.

LLIÇÓ 3: CONFIGURACIÓ DEL DRET DEL TREBALL: OBJECTE.

1. Objecte del Dret del Treball.
  - 1.1 Pressupòsits substantius.
  - 1.2 Pressupòsits adjectius: inclusions i exclusions.
2. Execució d'obra, prestació de serveis i altres figures afins.
3. Treball autònom.

LLIÇÓ 4: LES FONTS DEL DRET DEL TREBALL.

1. Fonts: concepte i accepcions.
  - 1.1 Poders normatius.
  - 1.2 Normes laborals.
2. Constitució i Dret del Treball.
  - 2.1 Constitucionalització dels drets laborals.
  - 2.2 Constitució espanyola de 1978.
    - 2.2.1 Estructura i contingut.

2.2.2 Garanties.

3. Llei formal i material.
4. Potestat reglamentària.
5. Potestat normativa de les Comunitats Autònomes.
  - 5.1 Principi de reserva de la legislació laboral en favor de l'Estat.
  - 5.2 Potestat normativa autonòmica.
  - 5.3 Potestat reglamentària.
  - 5.4 Comunitats Autònomes i normativa en matèria de Seguretat Social.
6. Normativa supraestatal i internacional (remissió).
7. Ordenances laborals.
  - 7.1 Concepte.
  - 7.2 Règim jurídic i evolució actual.

LLIÇÓ 5: FONTS SUPRAESTATALS I INTERNACIONALS.

1. Internacionalització del Dret del Treball.
2. Organització Internacional del Treball.
3. Altres organitzacions internacionals i la seva producció normativa.
4. Dret social comunitari: construcció europea i la seva dimensió social.
  - 4.1 Comunitats Europees i Unió Europea. Estructura orgànica i funcional.
  - 4.2 Fonts: reglaments i directives.
  - 4.3 Transposició i aplicació.

LLIÇÓ 6: FONTS PROFESSIONALS.

1. Autonomia col·lectiva i Dret del Treball.
  - 1.1 Configuració i significat.
  - 1.2 Subjectes.
  - 1.3 Contingut.
2. Negociació col·lectiva.
  - 2.1 Configuració i significat.
  - 2.2 Subjectes.
  - 2.3 Manifestacions: conveni col·lectiu estatutari, conveni col·lectiu extraestatutari, acords i pactes d'empresa.
3. Convenis col·lectius.
  - 3.1 Concepte i subjectes.
  - 3.2 Eficàcia.
  - 3.3 Manifestacions.

LLIÇÓ 7: FONTS SUPLETÒRIES I INDIRECTES.

1. Costum laboral.
2. Principis generals.
3. Valor de la Jurisprudència.

LLIÇÓ 8: APLICACIÓ DE LES NORMES LABORALS.

1. Jerarquia de les normes laborals.
2. Interpretació i principi pro-treballador.
3. Principis del Dret del Treball i aplicació de les normes laborals.
  - 3.1 Concurrencia de normes i principi de norma més favorable.

- 3.2 Successió temporal de normes i principi de condició més beneficiosa.
- 3.3 Drets del treballador i principi d'irrenunciabilitat.
- 4. Aplicació de les normes laborals en el temps i a l'espai.

SEGONA PART: CONTRACTE DE TREBALL

LLIÇÓ 9: FASES INICIALS I RELACIONS PRÈVIES DEL CONTRACTE.

- 1. Dret al treball i deure de treballar.
- 2. Procés de col·locació.
  - 2.1 Serveis públics de col·locació.
  - 2.2 Agències privades de col·locació i empreses de treball temporal.
  - 2.3 Tramitació d'ofertes i demandes: drets i deures.
- 3. Polítiques d'ocupació.
- 4. Formació professional.
  - 4.1 Formació professional ocupacional.
  - 4.2 Pla Nacional de Formació i Inserció Professional.

LLIÇÓ 10: CONFIGURACIÓ GENERAL DEL CONTRACTE. OBJECTE I SUBJECTES.

- 1. Relació laboral i contracte de treball.
- 2. Contracte de treball.
  - 2.1 Concepte, caràcters i estructura.
  - 2.2 Funció constitutiva i reguladora.
  - 2.3 Modalitats i tipus (remissió).
- 3. Contracte de treball de règim comú i relacions laborals de règim especial.
- 4. Subjectes del contracte: el treballador.
  - 4.1 Concepte.
  - 4.2 Tipologia.
  - 4.3 Auxiliar associat.
  - 4.4 Classificació professional i promoció en el treball.
- 5. Subjectes del contracte: l'empresari.
  - 5.1 Concepte.
  - 5.2 Tipologia.
- 6. Grup d'empreses, empresa i centre de treball.
  - 6.1 Concepte.
  - 6.2 Grups d'empreses.
- 7. Empreses de treball temporal.
  - 7.1 Concepte.
  - 7.2 Requisits.
  - 7.3 Relacions laborals a l'empresa de treball temporal.
  - 7.4 Contracte de «posar a disposició» i relació del treballador amb l'empresa usuària.

LLIÇÓ 11: CONFIGURACIÓ GENERAL DEL CONTRACTE. PRESSUPÒSITS I ELEMENTS.

- 1. Pressupòsits de validesa.
  - 1.1 Capacitat per contractar com a treballador. Graus.
  - 1.2 Capacitat per contractar com a empresari. Graus.
  - 1.3 Prohibició de contractar.
  - 1.4 Contractació de treballadors estrangers.

2. Elements essencials.
  - 2.1 Consentiment.
  - 2.2 Objecte.
  - 2.3 Causa.
3. Elements accidentals.
  - 3.1 Condició.
  - 3.2 Terme inicial i terme final.
4. Període de prova i contracte de treball.
  - 4.1 Concepte.
  - 4.2 Règim jurídic.
5. Forma i formalitats.
6. Validesa i eficàcia del contracte: nul·litat i anul·labilitat del contracte.

LLIÇÓ 12: DURACIÓ I MODALITATS DEL CONTRACTE DE TREBALL.

1. Contractes de treball de durada indefinida.
  - 1.1 Contracte de treball ordinari per temps indefinit.
  - 1.2 Altres modalitats.
2. Contractes de treball de durada determinada.
  - 2.1 Contractació temporal estructural.
    - 2.1.1 Contracte per a obra o servei determinats.
    - 2.1.2 Contracte eventual per circumstàncies de mercat.
    - 2.1.3 Contracte d'interinitat.
    - 2.1.4 Contracte de llançament de nova activitat.
  - 2.2 Contractació temporal conjuntural com a mesura de foment de l'ocupació.
3. Contractes formatius.
  - 3.1 Contracte d'aprenentatge.
  - 3.2 Contracte de treball en pràctiques.
4. Contractes de treball a temps parcial.
5. Altres modalitats.

LLIÇÓ 13: PODERS EMPRESARIALS I PRESTACIONS DELS CONTRACTANTS.

1. Poder d'organització i direcció de l'empresari.
2. Poder disciplinari de l'empresari.
3. Prestacions del treballador. Deures.
  - 3.1 Diligència i bona fe.
  - 3.2 Rendiment.
  - 3.3 Prohibició de concurrència.
4. Deures i prestacions de l'empresari.
5. Invencions del treballador.

LLIÇÓ 14: FACTOR TEMPS I CONTRACTE.

1. Jornada laboral.
  - 1.1 Concepte i durada.
  - 1.2 Jornada laboral ordinària comuna i especial.
  - 1.3 Jornada laboral extraordinària. Hores extraordinàries.
2. Horari laboral.
  - 2.1 Concepte.

- 2.2 Classes.
- 2.3 Fixació i modificació.
- 3. Interrupcions de la jornada.
  - 3.1 Concepte, classes i efectes.
  - 3.2 Interrupcions periòdiques.
    - 3.2.1 Descans diari.
    - 3.2.2 Descans setmanal.
    - 3.2.3 Descans anual. Vacances.
    - 3.2.4 Festes laborals.
  - 3.3 Interrupcions no periòdiques: llicències i permisos.

LLIÇÓ 15: RETRIBUCIÓ SALARIAL.

- 1. Concepte i funció del salari.
- 2. Modalitats.
- 3. Estructura i composició.
  - 3.1 Salari base: mínim interprofessional i salari de conveni.
  - 3.2 Complementos.
- 4. Percepcions extrasalarials.
- 5. Lloc, temps i forma de pagament.
- 6. Sistemes de protecció del salari.
  - 6.1 Recàrrec per mora.
  - 6.2 Salari com a crèdit privilegiat.
  - 6.3 Inembargabilitat.
  - 6.4 Fons de Garantia Salarial.

LLIÇÓ 16: VICISSITUDS DEL CONTRACTE. MODIFICACIÓ.

- 1. Modificació del contracte.
  - 1.1 Concepte.
  - 1.2 Classes.
  - 1.3 Efectes.
- 2. Mobilitat funcional.
- 3. Mobilitat geogràfica.
  - 3.1 Desplaçament.
  - 3.2 Trasllat.
- 4. Modificacions substancials de les condicions de treball.
- 5. Successió d'empresa.

LLIÇÓ 17: VICISSITUDS DEL CONTRACTE. SUSPENSÍO.

- 1. Suspensió del contracte.
  - 1.1 Concepte.
  - 1.2 Causes.
  - 1.3 Efectes.
- 2. Supòsits dependents de la voluntat de les parts.
- 3. Supòsits independents de la voluntat de les parts.

LLIÇÓ 18: VICISSITUDS DEL CONTRACTE. EXTINCIÓ.

- 1. Extinció del contracte.

- 1.1 Concepte.
- 1.2 Causes.
- 1.3 Efectes.
- 2. Extinció per causes objectives.
  - 2.1 Concepte.
  - 2.2 Causes.
  - 2.3 Forma i efectes.
- 3. Acomiadament com a causa d'extinció.
- 4. Acomiadament disciplinari.
  - 2.1 Concepte.
  - 2.2 Causes.
  - 2.3 Classes.
  - 2.4 Forma i efectes.
- 5. Acomiadament col·lectiu i extinció del contracte per amortització del lloc de treball.
  - 3.1 Concepte.
  - 3.2 Causes.
  - 3.3 Forma i efectes.

TERCERA PART: DRET SINDICAL

LLIÇÓ 19: LLIBERTAT SINDICAL.

- 1. Dret del Treball i Dret Sindical.
  - 1.1 Antecedents remots.
  - 1.2 Antecedents pròxims.
    - 1.2.1 Constitució i llibertat sindical.
    - 1.2.2 Evolució del Dret Sindical.
- 2. Dret de sindicació.
  - 2.1 Àmbit subjectiu.
  - 2.2 Contingut.
  - 2.3 Constitució del sindicat.
  - 2.4 Representativitat sindical.
    - 2.4.1 Concepte.
    - 2.4.2 Criteris i graus.
    - 2.4.3 Representativitat i acció sindical.
  - 2.5 Tutela de la llibertat sindical i repressió dels capteniments antisindicals.
- 3. Dret de sindicació dels funcionaris públics.
- 4. Organitzacions empresarials.

LLIÇÓ 20: REPRESENTACIÓ I PARTICIPACIÓ DELS TREBALLADORS A L'EMPRESA (I): LA REPRESENTACIÓ UNITÀRIA.

- 1. Participació dels treballadors a l'empresa.
  - 1.1 Concepte.
  - 1.2 Sistemes.
  - 1.3 Òrgans i graus.
  - 1.4 Règim jurídic: constitucional i ordinari.
- 2. Participació unitària a l'empresa.
  - 2.1 Òrgans: delegats de personal i comitès d'empresa.
    - 2.1.1 Estructura orgànica.
    - 2.1.2 Competències.

- 2.1.3 Garanties i deures.
- 2.1.4 Procés electoral.
- 3. La representació dels funcionaris a les Administracions Públiques.

LLIÇÓ 21: REPRESENTACIÓ I PARTICIPACIÓ DELS TREBALLADORS A L'EMPRESA (II): LA REPRESENTACIÓ SINDICAL I ALTRES FORMES D'ORGANITZACIÓ.

- 1. Participació sindical a l'empresa.
  - 1.1 Òrgans: seccions sindicals i delegats sindicals.
    - 1.1.1 Estructura orgànica.
    - 1.1.2 Competències.
    - 1.1.3 Garanties i deures.
- 2. Dret de reunió o assemblea dels treballadors a l'empresa.
- 3. Participació en la gestió: la democràcia industrial.

LLIÇÓ 22: LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA.

- 1. Negociació col·lectiva.
  - 1.1 Concepte.
  - 1.2 Classes.
  - 1.3 Règim jurídic: constitucional i ordinari.
- 2. El conveni col·lectiu.
  - 2.1 Concepte i naturalesa.
  - 2.2 Eficàcia jurídica.
- 3. Altres manifestacions de la negociació col·lectiva: conveni col·lectiu extraestatutari i acords o pactes d'empresa.

LLIÇÓ 23: EL CONVENI COL·LECTIU: UNITATS DE NEGOCIACIÓ, SUBJECTES NEGOCIADORS, PROCEDIMENT DE NEGOCIACIÓ I CONTINGUT.

- 1. Unitats de negociació i àmbits d'aplicació dels convenis.
- 2. Parts negociadores. Capacitat i legitimitació.
- 3. Procediment de negociació.
  - 3.1 Iniciativa.
  - 3.2 Constitució de la comissió negociadora.
  - 3.3 Negociació i adopció d'acords.
- 4. Contingut.
- 5. Remissió del conveni a l'autoritat laboral i control de legalitat: registre, dipòsit i publicació.
- 6. Aplicació: vigència, validesa, interpretació i concurrència.

LLIÇÓ 24: ALTRES INSTRUMENTS CONVENCIONALS.

- 1. El conveni col·lectiu extraestatutari.
  - 1.1 Concepte i classes.
  - 1.2 Eficàcia i aplicació.
- 2. Acords i pactes d'empresa.
  - 2.1 Concepte i classes.
  - 2.2 Eficàcia i aplicació.
- 3. Concertació social. Acords marc.

LLIÇÓ 25: EL CONFLICTE COL·LECTIU (I): CONCEPTE, CLASSES I PROCEDIMENTS DE COMPOSICIÓ.

1. Conflictes col·lectius.
  - 1.1 Concepte.
  - 1.2 Classes.
  - 1.3 Règim jurídic: constitucional i ordinari.
2. Les mesures de conflicte.
3. Procediments de composició del conflicte. Conciliació, mediació i arbitratge.

LLIÇÓ 26: EL CONFLICTE COL·LECTIU (II): VAGA I TANCAMENT PATRONAL.

1. Dret de vaga.
  - 1.1 Concepte.
  - 1.2 Titularitat.
  - 1.3 Àmbit objectiu i modalitats.
  - 1.4 Procediment, límits i efectes.
2. Tancament patronal.
  - 2.1 Concepte i causes justificatives.
  - 2.2 Procediment i efectes.

QUARTA PART: DRET DE LA SEURETAT SOCIAL.
EL RÈGIM GENERAL: CONFIGURACIÓ, FETS CAUSANTS I ACCIÓ PROTECTORA.

LLIÇÓ 27: LA SEURETAT SOCIAL: CONCEPTE I CONFIGURACIÓ. EL RÈGIM GENERAL.

1. Concepte i principis de la Seguretat Social.
2. Relació jurídica de la Seguretat Social.
3. Dret del Treball i Dret de la Seguretat Social.
4. Àmbit subjectiu i composició del sistema de la Seguretat Social: règim general i règims especials.
5. Acció protectora (remissió).
6. Finançament i gestió.
7. Actes d'enquadrament.
  - 7.1 Inscripció d'empreses.
  - 7.2 Afiliació del treballador, altes i baixes.
8. Cotització.
  - 8.1 Concepte.
  - 8.2 Subjectes.
  - 8.3 Quota. Bases. Tipus.
  - 8.4 Recaptació.

LLIÇÓ 28: FETS CAUSANTS I ACCIÓ PROTECTORA.

1. Fets causants: conceptualització i classificació.
2. Accident de treball.
3. Malaltia professional.
4. Accident comú. Malaltia comuna. Maternitat.
5. Acció protectora: conceptualització i classificació.
6. Alteració de la salut. Prestacions.

7. Incapacitat temporal.
8. Situació de maternitat.
9. Invalidesa permanent. Graus.
10. Mort i supervivència.
11. Protecció de la família.
12. Jubilació.
13. Atur.
14. Prestacions nivell no contributiu.

CINQUENA PART: ADMINISTRACIÓ LABORAL I DRET PROCESSAL LABORAL.

LLIÇÓ 29: ADMINISTRACIÓ LABORAL: ORGANITZACIÓ, COMPETÈNCIES I PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS.

1. Intervenció administrativa social.
2. Administració central i perifèrica.
3. Administració institucional.
4. Inspecció de Treball: estructura i competències.
5. Administració laboral de les Comunitats Autònomes.
6. Potestat sancionadora de l'Administració.
7. Procediments administratius laborals comuns i especials.
8. Fiscalització dels actes de l'Administració laboral.

LLIÇÓ 30: DRET PROCESSAL LABORAL. JURISDICCIÓ I PROCÉS.

1. Jurisdicció social.
  - 1.1 Òrgans.
  - 1.2 Extensió i límits.
  - 1.3 Regles de competència.
2. Procés laboral ordinari.
  - 2.1 Principis.
  - 2.2 Objecte.
  - 2.3 Parts: capacitat, legitimació i representació.
  - 2.4 Actes processals: lloc, temps i forma.
3. Actes en evitació del procés, actes preparatoris i mesures precautòries.
  - 3.1 Actes en evitació.
  - 3.2 Actes preparatoris.
  - 3.3 Mesures precautòries.
4. Inici del procés: demanda.
5. Conciliació judicial.
6. Desenvolupament del procés: acte de judici.
7. Acabament del procés: sentència.
8. Modalitats processals.
9. Execució de sentències: execució provisional i definitiva.

LLIÇÓ 31: MITJANS D'IMPUGNACIÓ.

1. Sistema de recursos.
2. Recurs de reposició i de súplica.
3. Recurs de suplicació.
4. Recurs de cassació per a la unificació de doctrina.

5. Recurs de cassació.
6. Recurs de revisió.

ACTIVITATS DOCENTS

I. NOMBRE D'HORES DE DOCÈNCIA SETMANAL
3 hores.

II. PERÍODE LECTIU
Durada anual (1995/1996)

III. ACTIVITATS DOCENTS

1. Classes teòriques.
2. Classes pràctiques.
3. Seminaris.
4. Conferències-col·loqui.

IV. SISTEMA I CRITERIS D'AVUACIÓ CONTINUADA

1. Exàmens

1.1 Parcials

Es realitzaran dos exàmens parcials de caràcter alliberatori (una qualificació mínima de 5 punts sobre 10) i no compensatori, en els mesos gener/febrer i juny, respectivament.

Es realitzarà, igualment, un examen parcial en el mes de setembre per a aquells/es alumnes que, havent superat el primer examen parcial en el mes de gener/febrer, no hagin superat o no s'hagin presentat al segon examen parcial del mes de juny.

1.2 Finals

Es realitzaran dos exàmens finals en els mesos de juny i setembre, respectivament, per a aquells/es alumnes que no hagin superat o no s'hagin presentat als exàmens parcials.

2. Criteris d'avaluació

Cadascuna de les preguntes dels exàmens (parcials i finals) es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de cada examen s'obtéindrà de la mitjana corresponent.

A l'efecte de millorar la qualificació obtinguda en els exàmens parcials i finals corresponents, aquesta es complementarà amb l'aconseguida en cadascuna de les activitats docents realitzades i superades per l'alumne/a durant el curs, d'acord amb les pautes que s'indicaran.

Es reservaran a l'efecte de còmput en els exàmens (parcial i final) de setembre, les qualificacions obtingudes en l'examen parcial superat i en la resta d'activitats docents superades.

V. BIBLIOGRAFIA CLASSES TEÒRIQUES.

1. Manuais i obres generals

1.1 Per a l'estudi del Dret del Treball

ALONSO GARCÍA, M.: *Curso de Derecho del Trabajo*. Barcelona. Ariel, 1987.

ALONSO OLEA, M.: *Introducción al Derecho del Trabajo*. Madrid. Cívitas, 1994.

ALONSO OLEA, M. i CASAS BAAMONDE, M.E.: *Derecho del Trabajo*. Madrid. Servicio de publicaciones Universidad Complutense, 1993 i actualització 1994.

BORRAJO DACRUZ, E.: *Introducción al Derecho del Trabajo*. Madrid. Tecnos, 1994.

DIÉGUEZ CUERVO, G.: *Lecciones de Derecho del Trabajo*. Madrid. Cívitas, 1991.

GARCÍA BECEDAS, G.: *Introducción al Derecho Español del Trabajo. Caracteres y fundamento*. Madrid. Cívitas, 1993.

GARCÍA FERNÁNDEZ, M.: *Manual de Derecho del Trabajo*. Barcelona. Ariel, 1990.

MARTÍN VALVERDE, A.; RODRÍGUEZ-SAÑUDO, F y GARCÍA MURCIA, J.: *Derecho del Trabajo*. Madrid. Tecnos, 1994.

MONTOYA MELGAR, A.: *Derecho del Trabajo*. Madrid. Tecnos, 1994.
PALOMEQUE LÓPEZ, M.C. y ÁLVAREZ DE LA ROSA, J.M.: *Derecho del Trabajo*. Madrid. CEURA, 1994.
QUESADA SEGURA, R. (Coordinadora): *Lecciones de Derecho del Trabajo*. Madrid. CEURA, 1994.
QUESADA SEGURA, R. (Coordinadora): *Temas de Derecho del Trabajo*. Madrid. CEURA, 1994.
RAMÍREZ MARTÍNEZ, J.M. (Dirección): *Curso de Derecho del Trabajo*. Valencia. Tirant lo Blanch, 1994.
SAGARDOY BENGOCHEA, J.A. (Dirección): *Prontuario de Derecho del Trabajo*. Madrid. Cívitas, 1995.
SALA FRANCO, T. (Dirección): *Derecho del Trabajo*. Valencia. Tirant lo Blanch, 1994.
VILLA GIL, L.E.; GARCÍA BECEDAS, G. y GARCÍA PERROTE, I.: *Instituciones de Derecho del Trabajo*. Madrid. CEURA, 1991.

1.2 Per a l'estudi del Dret Social Comunitari

COLINA ROBLEDO, M.; RAMÍREZ MARTÍNEZ, J.M. y SALA FRANCO, T.: *Derecho Social Comunitario*. Valencia. Tirant lo Blanch, 1994.
MONTOYA MELGAR, A.; GALIANA MORENO, J. y SEMPERE NAVARRO, V.A.: *Instituciones de Derecho Social Europeo*. Madrid. Tecnos, 1994.

1.3 Per a l'estudi del Dret Sindical

OJEDA AVILÉS, A.: *Derecho Sindical*. Madrid. Tecnos, 1992.
PALOMEQUE LÓPEZ, M.C.: *Derecho sindical español*. Madrid. Tecnos, 1994.
SALA FRANCO, T. y ALBIOL MONTESINOS, I.: *Derecho Sindical*. Valencia. Tirant lo Blanch, 1994.

1.4 Per a l'estudi del Dret de la Seguretat Social

ALARCÓN CARACUEL, M.R. y GONZÁLEZ ORTEGA, S.: *Compendio de la Seguridad Social*. Madrid. Tecnos, 1993.
ALONSO OLEA, M. y TORTUERO PLAZA, J.L.: *Instituciones de Seguridad Social*. Madrid. Cívitas, 1995.
ALMANSA PASTOR, J.M.: *Derecho de la Seguridad Social*. Madrid. Tecnos, 1991.
BLASCO LAHOZ, J.F.; LÓPEZ GANDÍA, J. y MONPARLES CARRASCO, M.A.: *Curso de Seguridad Social*. Valencia. Tirant lo Blanch, 1994.
ORDEIG FOS, J.M.: *El sistema español de Seguridad Social*. Madrid. Edersa, 1993.

1.5 Per a l'estudi del Dret Processal Laboral

ALFONSO MELLADO, C.L.; CARRATALA TERUEL, J.L. y MORRO LÓPEZ, J.J.: *La reforma del proceso laboral*. Valencia. Tirant lo Blanch, 1994.
ALONSO OLEA, M. y MIÑAMBRES PUIG, C.: *Derecho Procesal del Trabajo*. Madrid. Cívitas, 1994.
BAYLOS GRAU, A.; CRUZ VILLALÓN, J. y FERNÁNDEZ LÓPEZ, M.F.: *Instituciones de Derecho Procesal Laboral*. Madrid. Trotta, 1991.
MONTERO AROCA, J.: *Introducción al proceso laboral*. Barcelona. Bosch, 1994.

VI. BIBLIOGRAFIA. CLASSES PRÀCTIQUES.

MARTÍNEZ ABASCAL, V.; PARDELL VEÀ, A.; PÉREZ AMORÓS, F. i ROJO TORRECILLA, E.: *Pràctiques de Dret del Treball i de la Seguretat Social*. Lleida. Edicions de la Universitat, 1994.

VII. SEMINARIS.

S'indicaran i anunciaran.

VIII. CONFERÈNCIES-COL·LOQUI

S'indicaran i anunciaran.

IX. TUTORIES I HORARI D'ATENCIÓ D'ALUMNES.

Hores i despatxos que s'indicaran.